

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
**PSICOLOGIA I HABILITATS
COMUNICATIVES**

Coordinació: MESTRES MARTORELL, MARINA

Any acadèmic 2016-17

Informació general de l'assignatura

Denominació	PSICOLOGIA I HABILITATS COMUNICATIVES			
Codi	102704			
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Grau en Fisioteràpia	1	TRONCAL	Presencial
Nombre de crèdits ECTS	9			
Grups	1GG,2GM			
Crèdits teòrics	0			
Crèdits pràctics	0			
Coordinació	MESTRES MARTORELL, MARINA			
Departament/s	INFERMERIA I FISIOTERÀPIA,PEDAGOGIA I PSICOLOGIA			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català			
Horari de tutoria/lloc	ROSA M. PÉREZ CALVO Ubicació del Despatx 1.11 Horari de Consulta A convenir			
	MARINA MESTRES MARTORELL NÚRIA TORRES FLORENSA Ubicació del Despatx 1.14 Horari de Consulta A convenir			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits	Horari de tutoria/lloc
MESTRES MARTORELL, MARINA	marinamestres@infermeria.udl.cat	7	
PÉREZ CALVO, ROSA MARIA	rmperez@pip.udl.cat	5,6	

Informació complementària de l'assignatura

- Requisits per cursar-la (prerequisits i corequisits) : CAP

Objectius acadèmics de l'assignatura

Identificar els factors de la personalitat que influeixen en l'estat de salut o malaltia de les persones, famílies i comunitat.

Conèixer i desenvolupar la teoria de la comunicació i les habilitats interpersonals.

Identificar els factors que intervenen en el treball en equip i en ssituacions de lideratge.

Demostrar coneixements bàsics i generals de psicologia, així com la seva aplicació en diferents àmbits i contextos de la fisioteràpia.

Descriure els conceptes fonamentals de la salut i adquirir les competències necessàries per acompanyar el procés de salut-malaltia i mort.

Desenvolupar el coneixement, habilitats i actituds necessàries per atendre malalts i familiars en diferents moments del procés salut-malaltia i mort.

Integrar els diversos factors que intervenen en la determinació de la qualitat de vida, per adquirir les competències necessàries per potenciar-los.

Afavorir un model d'atenció integral i continuat per l'atenció a les persones, així com el recolzament als seus familiars.

Competències

Competències específiques de la titulació i resultats d'aprenentatge

CE1. Conèixer i comprendre la morfologia, la fisiologia, la patologia i la conducta de les persones, tant sanes com malaltes, en el medi natural i social.

Resultats d'aprenentatge:

1.7 Comprendre les funcions psíquiques, les seves alteracions i la seva evolució al llarg del cicle vital.

1.8 Identificar els factors psicosocials i mediambientals que influeixen en el procés de recuperació de les persones

CE2 Conèixer i comprendre les ciències, els models, les tècniques i els instruments sobre els quals es fonamenta, articula i desenvolupa la fisioteràpia.

Resultats d'aprenentatge:

- 2.1 Comprendre les teories generals, bàsiques i pròpies de la Fisioteràpia
- 2.3 Citar les aptituds bàsiques que caracteritzen la figura del fisioterapeuta.
- 2.5 Saber utilitzar la terminologia sanitària més comú entre els professionals de la salut, aplicada al model de fisioteràpia.
- 2.12 Utilitzar les tècniques bàsiques d'investigació científica en fisioteràpia

CE3 Conèixer i comprendre els mètodes, procediments i actuacions fisioterapèutiques, encaminats tant a la terapèutica pròpiament dita a aplicar a la clínica per a la preeducació o recuperació funcional, com a la realització d'activitats dirigides a la promoció i manteniment de la salut.

Resultats d'aprenentatge:

- 3.1 Exposar els fonaments teòrics sobre els quals es basen els diferents mètodes i procediments fisioterapèutics
- 3.4 Definir les bases de la relació terapèutica i tractar les diferents tècniques d'intervenció psicosocial que són d'utilitat en les Ciències de la Salut.
- 3.5 Citar els mitjans per afavorir la participació de l'usuari i la família en el procés de recuperació

CE4 Adquirir l'experiència clínica adequada que proporcioni habilitats intel·lectuals i destreses tècniques i manuals; que faciliti la incorporació de valors ètics i professionals; i que desenvolupi la capacitat d'integració dels coneixements adquirits; de manera que, a l'acabo dels estudis, els estudiants sàpiguen aplicar-los tant a casos clínics concrets en el medi hospitalari i extrahospitalari, com a actuacions en l'atenció primària i comunitària.

Resultats d'aprenentatge:

- 4.1 Executar el pla d'intervenció de Fisioteràpia, utilitzant les eines terapèutiques pròpies, atenent la individualitat de l'usuari i incorporant els principis ètics, deontològics i legals a la pràctica professional.
- 4.2 Resoldre casos clínics emprant les tècniques i actuacions pròpies de la fisioteràpia

CE5 Valorar l'estat funcional del pacient, considerant els aspectes físics, psicològics i socials.

Resultats d'aprenentatge:

- 5.1 Aplicar els procediments de valoració i recollida sistemàtica de la informació rellevant relacionada amb les necessitats dels pacients, considerant des d'una visió global i objectiva, els aspectes físics, psicològics i socials.
- 5.2 Tractar i rebre al pacient, recollint i valorant les dades subjectives manifestades pel mateix i / o persones significatives del seu entorn.

CE11 Proporcionar una atenció de fisioteràpia eficaç, atorgant una assistència integral als pacients.

Resultats d'aprenentatge:

- 11.2 Aplicar els mecanismes de garantia de qualitat en la pràctica de la fisioteràpia, segons criteris reconeguts i validats.
- 11.3 Explicar al pacient de forma adequada i adaptada a les seves possibilitats interpretatives, els objectius de cada actuació, demanant la seva col·laboració en tot moment
- 11.5 Orientar les activitats i manera d'actuació en relació a cada pacient, oferint un tracte personal i individualitzat
- 11.6 Demostrar habilitats de comunicació i emprar el tracte adequat amb els pacients, tenint en compte les seves característiques biopsicosocials.

CE12 Intervenir en els àmbits de promoció, prevenció, protecció i recuperació de la salut.

Resultats d'aprenentatge:

- 12.3 Promoure mitjançant l'educació per a la salut hàbits de vida saludables basats en actuacions de

fisioteràpia

CE14 Dur a terme les intervencions fisioterapèutiques basant-se en l'atenció integral de la salut que suposa la cooperació multiprofessional, la integració dels processos i la continuïtat assistencial.

Resultats d'aprenentatge:

- 14.1 Comprendre la Fisioteràpia com a professió i el seu posicionament dins de les professions sanitàries
- 14.2 Integrar-se i col·laborar amb els diferents equips professionals interdisciplinaris.

Competències generals de la Titulació:

CG1 Comunicar-se de manera efectiva i clara, tant de forma oral com escrita, amb els usuaris del sistema sanitari així com amb altres professionals

CG2 Saber treballar en equips professionals com a unitat bàsica en què s'estructuren de forma uni o multidisciplinària i interdisciplinària els professionals i altre personal de les organitzacions assistencials.

CG3 Incorporar els principis ètics i legals de la professió a la pràctica professional així com integrar els aspectes socials i comunitaris en la presa de decisions.

Competències transversals de la Titulació:

CT4 Respecte als drets fonamentals d'igualtat entre homes i dones, a la promoció dels Drets Humans i als valors propis d'una cultura de pau i de valors democràtics.

Competències estratègiques de la Universitat:

CEUdL1 Adequada comprensió i expressió oral i escrita del català i del castellà;

CEUdL2 Domini significatiu d'una llengua estrangera, especialment de l'anglès;

CEUdL3 Capacitació en l'ús de les noves tecnologies i de les tecnologies de la informació i la comunicació;

CEUdL4 Coneixements bàsics d'emprenedoria i dels entorns professionals;

CEUdL5 Nocions essencials del pensament científic.

Observacions

2 Identificar els factors psicològics i socials que influeixen en l'estat de salut o malaltia de les persones, famílies i comunitat

3 Comprendre els aspectes psicològics en la relació Fisioterapeuta - Pacient

8 Identificar els efectes de la pràctica de l'Activitat Física sobre l'estructura i funció del cos humà

Continguts fonamentals de l'assignatura

1. Continguts bàsics de la Psicologia

1.1. Continguts bàsics de la Psicologia I

1.2. Continguts bàsics de la Psicologia II

2. Factors Psicosocials de la personalitat humana

3. La comunicació com a instrument terapèutic

3.1. Habilitats de comunicació

4. Treball en equip

5. Principis psicològics bàsics

5.1. Sensació i percepció, atenció i memòria, intel·ligència

5.2. Emocions, pensament i llenguatge

5.3. Aprenentatge, voluntat i motivació

6. Perspectiva biopsicosocial de salut, malaltia i mort

7. Etapes de dol, estils d'afrontament i mecanismes de defensa

8. La relació assistencial o d'ajuda

9. Aplicacions de la psicologia a diferents àmbits de la fisioteràpia des de la perspectiva biopsicosocial

9.1. Treball en diferents contextos

9.2. Treball en diferents etapes del desenvolupament humà

9.3. Comprensió i actuació davant patologies específiques

9.4. Trastorn psicològic i patologia física, quan derivar?

10. Intervenció amb el familiar i/o cuidador

10.1 La família

10.2 La família com a sistema

10.3 Escales de valoració

Eixos metodològics de l'assignatura

Descripció:	Activitat	HTP (1)	HTNP (2)
Presentació de la matèria per part de les dues professores. T1. Continguts bàsics de la psicologia	Lliçó magistral i classes participatives	4 hores	6 hores
T1. Continguts bàsics de la psicologia	Seminari i debats	2 hores	3 hores
T1. Continguts bàsics de la psicologia. T2. Factors psicosocials de personalitat humana.	Lliçó magistral i classes participatives	4 hores	6 hores
T1. Continguts bàsics de la psicologia. T2. Factors psicosocials de personalitat humana.	Seminari i debats	2 hores	3 hores
T1. Continguts bàsics de la psicologia. T2. Factors psicosocials de personalitat humana.	Lliçó magistral i classes participatives	2 hores	3 hores
T1. Continguts bàsics de la psicologia. T2. Factors psicosocials de personalitat humana.	Seminari i debats	2 hores	3 hores
T1. Continguts bàsics de la psicologia. T2. Factors psicosocials de personalitat humana.	Lliçó magistral i classes participatives	4 hores	6 hores
T3. La comunicació com a instrument terapèutic. Habilitats de comunicació.	Seminari i debats	2 hores	3 hores
T3. La comunicació com a instrument terapèutic. Habilitats de comunicació.	Lliçó magistral i classes participatives	4 hores	6 hores
T3. La comunicació com a instrument terapèutic. Habilitats de comunicació.	Seminari i debats	2 hores	3 hores
T3. La comunicació com a instrument terapèutic. Habilitats de comunicació.	Lliçó magistral i classes participatives	4 hores	6 hores
T3. La comunicació com a instrument terapèutic. Habilitats de comunicació.	Seminari	2 hores	3 hores
T3. La comunicació com a instrument terapèutic. Habilitats de comunicació.	Lliçó magistral i classes participatives	4 hores	6 hores

Descripció:	Activitat	HTP (1)	HTNP (2)
T3. La comunicació com a instrument terapèutic. Habilitats de comunicació. T4. Treball en equip.	Seminari i debats	2 hores	3 hores
Presentació de la 2a part de la matèria: psicologia aplicada a la fisioteràpia T5. Principis psicològics bàsics	Lliçó magistral i classes participatives	4 hores	6 hores
T5. Principis psicològics bàsics	Seminari i debats	2 hores	3 hores
T5. Principis psicològics bàsics	Lliçó magistral i classes participatives	4 hores	6 hores
T5. Principis psicològics bàsics	Seminari i debats	2 hores	3 hores
T5. Principis psicològics bàsics.	Lliçó magistral i classes participatives	4 hores	6 hores
T6. Percepció de salut, malaltia i mort.	Seminari i debats	2 hores	3 hores
T5. Principis psicològics bàsics	Lliçó magistral i classes participatives	4 hores	6 hores
T6. Percepció de salut, malaltia i mort.	Seminari i debats	2 hores	3 hores
T7. Etapes de dol, estils d'afrontament i mecanismes de defensa	Lliçó magistral i classes participatives	4 hores	6 hores
T7. Etapes de dol, estils d'afrontament i mecanismes de defensa	Seminari i debats	2 hores	3 hores
T7. Etapes de dol, estils d'afrontament i mecanismes de defensa	Lliçó magistral i classes participatives	4 hores	6 hores
T7. Etapes de dol, estils d'afrontament i mecanismes de defensa	Seminari i debats	2 hores	3 hores
T8. Relació assistencial i d'ajuda	Lliçó magistral i classes participatives	2 hores	3 hores
T8. Relació assistencial i d'ajuda.	Seminari i debats	2 hores	3 hores
T9. Aplicacions de la psicologia a diferents àmbits de la fisioteràpia. T10. Intervenció amb el familiar i/o cuidador.	Lliçó magistral i classes participatives	4 hores	6 hores

Descripció:	Activitat	HTP (1)	HTNP (2)
Tutories, Presentació treballs i recuperació classes	Seminari i debats	2 hores	3 hores

(1)HTP = Hores de Treball Presencial

(2)HTNP = Hores de Treball No Presencial

Metodologies docents

Classes magistrals

Seminari

Treball escrit

Debat /participació activa de l'alumne

Sistema d'avaluació

Objectius	Activitats d'Avaluació	Criteris	%	O/V(1)	I/G (2)	Observacions
T. 1 a 10	Examen Teòric		40	O	I	Després T4: examen tipo test. Després T5 - T10: examen 20 preguntes tipo test (compta 40%), 3 opcions de resposta, per cada 3 errors resta 1; 3 preguntes curtes sobre un cas pràctic (60%).
T. 5 a 10	Treball grupal i presentació d'aquest		30	O	G	La professora el presentarà el primer dia de curs. En grups de 4 persones que pertanyin al mateix grup reduït. Treball de màxim 15 pàgines, s'haurà de presentar oralment un dels 2 últims dies de seminari.
T. 1 a 10	Treballs individuals		20	O	I	Es presentaran un total de 4 treballs individuals, 2 a cada professora, sobre els temes treballats en els seminaris. Cada treball comptarà un 5%.
T. 1 a 10	Assistència i participació activa/avaluació continua		10	O	I	

(1)Obligatòria / Voluntària

(2)Individual / Grupal

Recomanació del professor:

Per superar l'assignatura, és necessari: aprovar l'examen teòric i el treball en grup (a partir del 50% cada un). Es passarà llista en els grups reduïts, es requereix l'assistència a més del 80% de les classes per l'avaluació continuada, amb menys d'aquesta assistència, la persona anirà directament a l'examen final i haurà de realitzar un treball consensuat amb les professores. Les persones que no realitzin avaluació continuada, i per tant que s'acullin a l'avaluació única hauran de signar el contracte pertinent amb el deganat i hauran de posar-se en contacte amb la professora de cada part de l'assignatura en l'inici d'aquesta per poder ser guiat en l'elaboració dels treballs finals individuals que comptaran un 40% de la nota final i que hauran de ser lliurats com a màxim en la data de l'examen, el resultat de l'examen equivaldrà al 60% restant (caldrà aprovar les 2 parts per separat a partir

del 50%). Es recomana a tots els estudiants consultar els materials addicionals que es penjaran en el campus virtual.

Bibliografia i recursos d'informació

BARON, R. y BYRNE, D. (2005). *Psicología Social*. 10a ed. Madrid: Prentice Hall.

GUIX, X. (1994) *Ni me explico, ni me entiendes. Los laberintos de la comunicación*. Barcelona: Granica.

SÁEZ, S.; PÉREZ CALVO, R. M. (2002). *Conducción de grupos y rol del coordinador. Material didáctico*. Lleida: Milenio. (Taula de Planificació Docent de Psicologia i Habilitats Comunicatives).

PÉREZ CALVO, R. M. y SÁEZ, S. (2004). *El grupo en la promoción y la educación para la salud*. Lleida: Milenio.

FRENCH, S. and JULIUS, S. (2004). *Physiotherapy: a psychosocial approach*. Oxford: Elsevier.

DAMASIO, A. (2001). *El error de Descartes. La emoción, la razón y el cerebro humano*. Barcelona: Drakontos Crítica.

SACKS, O. (2009). *El hombre que confundió a su mujer con un sombrero*. Barcelona: Anagrama

IACOBONI, M. (2009). *Las neuronas espejo: empatía, neuropolítica, autismo, imitación, o de como entendemos a los otros*. Buenos Aires: Katz

BORRELL, F. (2004). *Entrevista clínica. Manual de estrategias prácticas*. Barcelona: semFYC.

TORRALBA, F. (2006). *L'art de saber escoltar*. Barcelona: Pagés editors.

NEIMEYER, R. A. (2002). *Aprender de la pérdida. Una guía para afrontar el duelo*. Barcelona: Paidós.

TIZÓN, J.L. (2004). *Pérdida, pena y duelo: vivencias, investigación y asistencia*. Barcelona: Paidós.

KÜBLER-ROSS, E. (1972). *Sobre la muerte y los moribundos*. Barcelona: Grijalbo.

CASTELLVÍ, P. (1997). *Psicología del desenvolupament*. Barcelona: Proa.

MARCELLI, D. y AJURIAGUERA, J. (2005). *Psicopatología del niño*. 3ª ed. Barcelona: Masson.

MARCELLI, D. y BRACONNIER, A. (2005). *Psicopatología del adolescente*. 2ª ed. Barcelona: Masson.

MYERS, D. (2003). *Psicología*. 5ª ed. Madrid: Panamericana.

REMOR, E., ARRANZ, P. y ULLA, S. (2003). *El psicólogo en el ámbito hospitalario*. Bilbao: Desclée de Brouwer.

JARNE, A. y TALARN, A. (2000). *Manual de psicopatología clínica*. Barcelona: Paidós-Vidal i Barraquer.